

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. dr. ir. A.M.C. van Rijn
Postbus 16375
2500 BJ S-GRAVENHAGE

Datum	Onderwerp		
27 oktober 2020	Uitvoeringstoets wijziging Mediabesluit 2008		
Uw kenmerk	Ons kenmerk	Contactpersoon	Doorkiesnummer
	864152 / 864208		

Geachte mevrouw Van Rijn,

1. Op 12 oktober 2020 ontvingen wij van uw directie de voorgestelde regeling tot wijziging van het Mediabesluit 2008 in verband met de versterking van het toekomstperspectief van de publieke omroep. De hierin voorgestelde wijzigingen vormen een uitwerking van het wetsvoorstel tot wijziging van de Mediawet 2008 met het oog op de versterking van het toekomstperspectief van de publieke omroep (hierna: het Wetsvoorstel). Uw directie verzocht ons dit voorstel te toetsen op uitvoerings- en handavingsaspecten.
2. De wijziging omvat aanpassingen van de taken van de NOS en de NTR, een vermindering van het reclame-aanbod van de STER en een verhoging van het aandeel van het budget van de landelijke publieke omroepen dat moet worden besteed aan onafhankelijke producties.
3. In het onderstaande zullen wij ingaan op de nieuwsvoorziening ten behoeve van de regio, de taak van de NTR en de buitenproducenten.

A. Nieuwsvoorziening ten behoeve van de regio

4. Op grond van artikel 2.34a van de Mediawet heeft de NOS tot taak media-aanbod voor de landelijke publieke mediadienst te verzorgen op het gebied van nieuws, sport en evenementen dat zich bij uitstek leent voor gezamenlijke verzorging. In artikel 2 van het Mediabesluit is bepaald welk media-aanbod de NOS in ieder geval moet verzorgen. In de voorgestelde wijziging wordt de taak van de NOS nu aangevuld met aandacht voor regionaal nieuws.
5. Op grond van artikel 2.1, eerste lid, onder a, van de Mediawet bestaat de publieke mediaopdracht uit het op landelijk, regionaal en lokaal niveau verzorgen van publieke mediadiensten door het aanbieden van media-aanbod dat tot doel heeft een breed en divers publiek te voorzien van informatie, cultuur en educatie, via alle beschikbare aanbodkanalen. In de Mediawet wordt vervolgens onderscheid gemaakt tussen de landelijke, de regionale en de lokale publieke mediadienst.
6. Op grond van artikel 2.61, tweede lid, dienen regionale publieke omroepen zich uitsluitend of hoofdzakelijk ten doel te stellen het op regionaal niveau uitvoeren van de publieke

mediaopdracht door het verzorgen van media-aanbod dat gericht is op de bevrediging van maatschappelijke behoeften die in een provincie, een gemeente of een deel van de provincie waarop de instelling zich richt leven, en het verrichten van alle activiteiten die nodig zijn om daarmee een publieke taak te vervullen.

7. Naast de onderhavige aanpassing van het Mediabesluit bevat ook het Wetsvoorstel maatregelen om meer ruimte te scheppen voor door de regionale omroepen zelf verzorgde regionale programmering binnen de programmering van de landelijke publieke omroep. Daar komt de uitbreiding van de taak van de NOS met regionale nieuwsvoorziening nu bij.
8. Het Commissariaat houdt toezicht op de uitvoering van de publieke mediaopdracht. Het zou goed zijn om te verduidelijken hoe de taken van de NOS en de regionale omroepen, daar waar het de verzorging van regionaal nieuws betreft, zich tot elkaar verhouden.

B. Taak NTR

9. Op grond van artikel 2.35, eerste lid, van de Mediawet heeft de NTR tot taak media-aanbod voor de landelijke publieke mediadienst te verzorgen dat voorziet in de bevrediging van in de samenleving levende maatschappelijke, culturele, godsdienstige of geestelijke behoeften, zodanig dat dit media-aanbod samen met het media-aanbod van de andere landelijke publieke media-instellingen een evenwichtig beeld oplevert van de maatschappelijke, culturele, godsdienstige en geestelijke verscheidenheid in Nederland. Op grond van artikel 2.35, tweede lid, van de Mediawet kan in het Mediabesluit worden bepaald welk media-aanbod als bedoeld in het eerste lid in ieder geval door de NTR wordt verzorgd. Artikel 3, onder d, van het Mediabesluit wordt nu aangepast door daarin op te nemen dat de NTR in ieder geval aanbod van culturele aard, waaronder kunst, verzorgt, dat elders niet of niet voldoende tot zijn recht komt.
10. Blijkens de toelichting op de beoogde wijziging van het Mediabesluit wordt met deze aanpassing beoogd dat aanbod van culturele aard, waaronder kunst, alleen dan tot de specifieke taak van de NTR behoort voor zover dit aanbod elders niet of niet voldoende tot zijn recht komt. U wilt niet dat de NTR zich op het gebied van kunst en cultuur opstelt als concurrent van andere omroepen.
11. Het Commissariaat houdt toezicht op de naleving van artikel 2.35 van de Mediawet. Door de systematiek van de Mediawet en het Mediabesluit kan met de voorgenomen aanpassing van het Mediabesluit niet worden bereikt dat de NTR aanbod dat elders al voldoende tot zijn recht komt *niet* kan verzorgen. Op grond van artikel 2.35, tweede lid, van de Mediawet kan immers in het Mediabesluit uitsluitend worden bepaald welk media-aanbod in ieder geval *wel* door de NTR moet worden verzorgd. Daarmee kan niet worden uitgesloten dat de NTR het betrokken aanbod alsnog verzorgt. Naar ons oordeel kan de beoogde aanpassing alleen worden bereikt door een aanpassing van de opdracht van de NTR in artikel 2.35 van de Mediawet zelf.
12. Daarnaast lijkt het ons onwenselijk dat het Commissariaat er toezicht op houdt dat de NTR geen media-aanbod verzorgt dat elders al voldoende tot zijn recht komt. Eerder lijkt dit te passen bij de coördinerende taak van de NPO.

C. Buitenproducenten

13. Op grond van artikel 2.54, tweede lid, van de Mediawet kan de raad van bestuur het initiatief nemen tot het verzorgen van media-aanbod door een landelijke publieke media-instelling op basis van een voorstel dat niet afkomstig is van de NPO of een landelijke

publieke media-instelling. U wilt dat het creatief potentieel van buitenproducenten beter wordt benut. Daarom wordt het deel van het totale budget voor de verzorging van media-aanbod dat besteed moet worden aan onafhankelijke producties verhoogd van zestienenhalf naar vijventwintig procent.

14. Voor de uitvoerbaarheid van deze wijziging wijzen wij op het belang van transparantie over de manier waarop met voorstellen van buitenproducenten wordt omgegaan en tot welke concrete resultaten dit zou moeten leiden. Het Commissariaat krijgt met enige regelmaat signalen over summiere afwijzingen door de NPO van externe voorstellen. Voor zover dat inderdaad het geval is, wijzen wij erop dat deze besluiten op grond van de Algemene wet bestuursrecht draagkrachtig moeten worden gemotiveerd.

D. Tenslotte

15. Omwille van de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid verzoeken wij u om bovenstaande opmerkingen in acht te nemen bij de voorgestelde aanpassing tot wijziging van het Mediabesluit.
16. Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Vanzelfsprekend zijn wij graag beschikbaar voor een nadere toelichting.

Hoogachtend,
COMMISSARIAAT VOOR DE MEDIA,

drs. Renate Litjens
Voorzitter

Jan Buné CBM
Commissaris